

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău
Judecător: I. Chirtoaca
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, I. Cotruță, I. Țurcan

ÎN C H E I E R E

02 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ananiev Rodica împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la contestarea refuzului, obligarea calculării și achitării indemnizației de maternitate, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 03 octombrie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 26 septembrie 2016, Ananieva Rodica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea refuzului, obligarea calculării și achitării indemnizației de maternitate, repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta Ananieva Rodica a indicat că în perioada 24 noiembrie 2014 – 18 martie 2015, a activat în calitate de controlor - casier la SRL „47 Paralel”, fiind concediată în baza cererii personale de demisie. La data de 18 decembrie 2015 s-a adresat cu o cerere la CTAS Ciocana, pentru a i se calcula și achita indemnizația de maternitate din contul salariul soțului, Ananiev Alexandr, care este angajat la SA „Macon”.

Reclamanta Ananieva Rodica a menționat că prin Decizia nr. 01 din 30 decembrie 2015, CTAS Ciocana, i-a fost refuzată calcularea și achitarea indemnizației de maternitate din contul salariul soțului, din motiv că perioada, în care s-a aflat la întreținerea soțului constituie 8 luni și 13 zile, și astfel nu corespunde

condițiilor prevăzute la art. 16 al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004 .

Reclamanta Ananieva Rodica a invocat că nefiind de acord cu Decizia nr. 01 din 30 decembrie 2015, CTAS Ciocana s-a adresat cu o petiție către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat să fie întreprinse măsuri, pentru a fi efectuată calcularea și achitarea indemnizației de maternitate, din contul salariul soțului. Prin răspunsul nr. A-906/16, A-924/16 din 03 august 2016 al CNAS, reclamantei Ananieva Rodica i-a fost refuzată solicitarea înaintată, bazându-se pe același motiv invocat de CTAS Ciocana, fiind menținută poziția CTAS Ciocana.

Reclamanta Ananieva Rodica a considerat ilegal răspunsul nr. A-906/16, A-924/16 din 03 august 2016 al CNAS. Astfel, reclamanta motivează că în corespundere cu înscrierile din carnetul de muncă și certificatul de concediu medical, perioada din data concedierii sale, 18 martie 2015, și pînă la data începerii concediului medical, 18 decembrie 2015, constituie exact 9 luni.

În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 16 al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004; art. 1, 3, 5, 6-7, 11, 14, 16-17, 19, 25-26 ale Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Astfel, reclamanta a solicitat să fie recunoscut ilegal răspunsul nr. A-906/16, A-924/16 din 03 august 2016 al CNAS, prin care i s-a refuzat stabilirea indemnizației de maternitate, ca soție aflată la întreținerea soțului; să fie recunoscut faptul că reclamanta Rodica Ananiev, la momentul ieșirii în concediu prenatal se afla la întreținerea soțului Alexandru Ananiev; să fie obligată Compania Națională de Asigurări Sociale, să calculeze și să achite Rodicăi Ananiev, indemnizația de maternitate, ca soție aflată la întreținerea soțului și să se încaseze în beneficiului Rodicăi Ananiev prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 octombrie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de Ananiev Rodica împotriva Casa Națională de Asigurări Sociale a fost admisă parțial, a fost recunoscut ca fiind ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. A-906/16 din 03 august 2016; a fost recunoscut faptul că Ananiev Rodica, la momentul ieșirii în concediu prenatal se afla la întreținerea soțului Alexandru Ananiev; a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să calculeze și să achite Rodicăi Ananiev, indemnizația de maternitate, ca soție aflată la întreținere soțului; a fost dispusă încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul Rodicăi Ananiev a sumei de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ananiev Rodica împotriva Casei Naționale de

Asigurări Sociale, cu privire la contestarea refuzului, obligarea calculării și achitării indemnizației de maternitate, repararea prejudiciului moral.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că din materialele cauzei rezultă că la data de 18 martie 2015, Ananiev Rodica, a demisionat de la ultimul serviciu, nefiind angajată ulterior. Totodată, instanța de apel a reținut că reclamanta Ananiev Rodica a ieșit în concediu prenatal la data de 18 decembrie 2015.

Instanța de apel a stabilit că Ananiev Rodica este căsătorită cu Ananiev Alexandr, care este angajat în calitate de șofer la SA „Macon”.

Instanța de apel a reținut ca pertinent speței, art. 16 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, care prevede că asiguratele, soțiile aflate la întreținerea soților salariați și șomerele care s-au aflat la evidență în instituțiile medico-sanitare din Republica Moldova, care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediu prenatal și concediu postnatal, beneficiază de indemnizație de maternitate. În sencul aticolului citat supra, se consideră că soția se află la întreținerea soțului asigurat dacă pe parcursul a 9 luni consecutive, premergătoare lunii acordării concediului de maternitate nu a fost încadrată în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 4 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale sau dacă și-a pierdut statutul de asigurat în această perioadă din motive ce nu i se pot imputa: art. 86 alin. (1) lit, b), c), d), f), x) și y) din Codul Muncii, fapt confirmat prin carnetul de muncă și declarația pe propria răspundere că nu este persoană asigurată.

Instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul reprezentantului Casei Naționale de Asigurării Sociale precum că reclamanta Ananiev Rodica, s-a aflat la întreținerea soțului 8 luni și 13 zile, or perioada 18 martie 2015 – 18 decembrie 2015 constituie 9 luni.

Instanța de apel a respins argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale referitor la omiterea termenului de adresare în instanță de către reclamanta Ananiev Rodica. Or, indemnizația unică la nașterea copilului se stabilește cu condiția că a fost solicitată în termen de 12 luni de la nașterea copilului.

Respectiv, instanța de apel a ajuns la concluzia că Ananieva Rodica urmează să beneficieze de indemnizația de maternitate, pentru creșterea copilului, Ananiev Artiom, născut la 21 februarie 2016.

La 05 februarie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Ananiev Rodica împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la contestarea refuzului, obligarea calculării și achitării indemnizației de maternitate, repararea prejudiciului moral să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea cererii de recurs, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că consideră decizia instanței de apel neîntemeiată, deoarece instanța nu a

analizat multilateral, legislația pertinentă acestor categorii de litigii, iar circumstanțele considerate de instanțe ca fiind stabilite, nu au fost probate.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat că art. 16 alin (5) al Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, indică că termenul de 9 luni este unul consecutiv, premergător lunii acordării concediului de maternitate.

Respectiv, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că Ananieva Rodica a fost concediată la 18 martie 2015, iar concediu de maternitate a început la data de 18 decembrie 2015, respectiv perioada de aflare la întreținerea soțului a Rodicări Ananieva constituie 8 luni și 13 zile. Recurenta motivează că perioada 01 decembrie 2015 – 18 decembrie 2015, nu se include în calcul, din motiv că luna decembrie, este luna acordării concediului de maternitate.

Recurenta a considerat că Hotărârea Curții Constituționale nr. 06 din 09 februarie 2017, prin care fost declarat neconstituțional alin. (5) al art. 16 al Legii nr. 289 din 22 iulie 2004, privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, nu este aplicabilă speței, or hotărârile Curții Constituționale au efect doar pe viitor.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, a fost expediată participanților la proces la 25 ianuarie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 1034 (f.d. 164), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei, lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin intermediul oficiului poștal la data de 02 februarie 2018 (f.d.170), fiind înregistrat în cancelaria Curții Supreme de Justiție la data de 05 februarie 2018 (f.d.167), cu respectarea termenului indicat la art. 434 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de Procedură Civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Instanța de recurs reține că potrivit referinței depuse de intimata Ananieva Rodica, Casa Națională de Asigurări Sociale a executat hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și a achitat Rodicăi Ananiev indemnizația de maternitate, reieșind din salariului soțului și cheltuielile de judecată.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de Procedură Civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși

natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 Cod de procedură civilă și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de Procedură Civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ananiev Rodica împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la contestarea refuzului, obligarea calculării și achitării indemnizației de maternitate, repararea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan